

[Skovmand.]

Den sociale ulighed i u-landene har hidtil været groft undervurderet som problem både hos dem, der har ydet bistand, og i u-landene selv. For nylig oplyste en fremtrædende indisk økonom på en konference i England, at halvdelen af den indiske befolkning overhovedet ingen glæde havde haft af de betydelige fremskridt, der var sket siden Indiens uafhængighed i 1947. Fremskridtene var udelukkende kommet over- og middelklassen i de indiske byer til gode. Denne skæve fordeling af goderne, som på ingen måde er begrænset til Indien, er i sig selv en ulykkelig ting, og den svækker til syvende og sidst også udviklingslandenes muligheder for at få en større økonomisk vækst.

Også den kulturelle side af bistandsarbejdet har været undervurderet. Det har i de rige lande knebet med forståelsen af, at den medicin, der hos dem har givet gode resultater, godt kan være den rene gift for u-landene. Samarbejdet med disse lande har i alt for høj grad været alene økonomisk og teknisk betonet.

Lovforslaget går ind for, at bistanden skal ske efter rullende femårige planer. Det er en god idé, som andre administrationer med fordel kunne tage op. Det samme gælder det, der siges i bemærkningerne om, at man vil lade den tosidede faglige bistands omfang være afhængigt af den til enhver tid eksisterende administrative kapacitet, så man ikke påtager sig flere opgaver, end man får personalemæssige muligheder for at gennemføre.

Lovforslaget fastslår, at det er ministeren for internationalt udviklings samarbejde, der skal samordne Danmarks deltagelse i internationale forhandlinger om bistand i udviklingslandene. Det er en meget vigtig paragraf. Et af de største problemer for FN's særorganisationer er, at der er meget stor forskel i synspunkterne hos de enkelte landes repræsentanter i organisationerne. For nogle år siden oplevede man f. eks., at Sveriges repræsentant i Verdenssundhedsorganisationen, WHO, havde den stik modsatte opfattelse af, hvad den svenske repræsentant i FN's generalforsamling sagde i forbindelse med oprettelsen af FN's bistandsprogram, UNDP. Forklaringen var udelukkende, at de to repræsentanter kom fra

forskellige ministerier og åbenbart ikke havde talt om tingene i forvejen.

Skal Danmark yde et bidrag i de internationale organisationers politik, der står i forhold til vort — i sammenligning med andre landes store — bidrag, er en samordning nødvendig. Samtidig bliver man også nødt til at sætte mere personale ind på opgaven, end man hidtil har gjort.

Lovforslaget har en friere formulering end forhen af betingelserne for danske statslån, der tidligere formelt kun kunne gives til projekter med dansk indsats. Det fortolkes derhen, at u-landene skulle købe danske varer for pengene. Der har været en hel del diskussion om det rigtige i denne binding. Som både hr. Niels Matthiasen og hr. Lembourn var inde på, oplyses det i Pearson-rapporten, at u-landene i gennemsnit får 20 pct. mindre for pengene, når de er bundet, end når de ikke er bundet.

Mindst lige så væsentligt er det dog nok, at lånene ikke får den nyttevirkning over for u-landenes valutaproblemer, som de ville kunne få, hvis de blev givet uden forpligtelser. Forhåbentlig lykkes det i den kommende tid gennem internationale forhandlinger at nå frem til, at u-landene frit kan få lov til at vælge, hvor de vil foretage deres indkøb. Hvis disse forhandlinger mislykkes, er det dog nok et spørgsmål, om ikke Danmark på egen hånd skulle afskaffe bindingerne. Det er ikke engang sikkert, at det vil betyde noget for vores valutastilling. En undersøgelse, som amanuensis Harald Vestergaard på Handelshøjskolen i København har foretaget, viser i hvert fald, at den valutamæssige gevinst for Danmark ved bindingen er næsten lig nul, fordi der i praksis sker det, at danske virksomheder flytter deres eksport af maskiner fra én gruppe u-lande til en anden gruppe, nemlig de lande, der får danske statslån.

Ifølge forslaget skal der nedsættes et særligt folketingsudvalg til at beskæftige sig med u-landenes problemer. Også det må betragtes som et betydeligt fremskridt, fordi det forbedrer mulighederne for, at der kan komme et samspil mellem administrationen og politikerne.

Forslaget fastholder den særlige fond for industrialisering i u-landene, der blev indført for nogle år siden, vistnok for at imødegå